

[Anne Grete Holmsgård]

syn, ændringer af afvejningsprincippet i miljøbeskyttelseslovens § 1, stk. 3, med flere ting. Det ville vel være naturligt at tage højde for på forhånd, at der i folketinget er stemning for at ændre på disse ting, ja, at der er flertal for det, og så indarbejde det, men det er ikke sket. Dog vil jeg sige, at afvejningsprincippet øjensynlig var ude af forslaget, da det blev sendt ud til høring.

Det er ikke væk længere, nu er det kommet ind igen. Det er ganske vist ikke helt den samme formulering, som ligger i miljøbeskyttelsesloven, men der er klart formuleret et afvejningsprincip i miljøministerens forslag i § 1, stk. 3. Det tyder i mine øjne også på, at det ikke er den korte tidsfrist, der har gjort, at forslaget er så vagt, som det er, men derimod industriens pres, efter at det var sendt ud til høring. Ganske vist har det været sendt ud til høring til mange organisationer, men fristen har været så kort, at jeg formoder – og jeg vil gerne sige »formoder« – at det kun er få, der har nået at svare, og det må vel antages, at de virksomheder, der sidder i organisationer, der beskæftiger sig med dette, har været hurtige nok til at kunne svare, og de har altså også været i stand til at øve indflydelse på, hvordan selve forslaget er kommet til at se ud.

Det andet overordnede problem ved loven er, at det i meget stor udstrækning er en bemyndigelseslov. Der er flere, der har været inde på det: kan'erne flourer, mens skal'erne simpelt hen mangler i forslaget.

Som nogle eksempler vil jeg godt nævne, at det overlades helt til ministeren at tage beslutning om, hvorvidt loven også skal gælde for andre områder inden for genmanipulation end det, der udtrykkelig er nævnt i forslaget. Det gælder f.eks. det, der her kaldes selvkloning, altså manipulation inden for den samme art. Det er også op til ministeren at tage beslutning om, hvorvidt der kan gives godkendelser i forbindelse med bevidst udsætning i miljøet. Det er også overladt til ministeren at tage stilling til, om og i bekræftende fald i hvilken udstrækning der må foretages udledninger fra laboratorier, eller om der eventuelt skal være et forbud. Jeg mener, det er temmelig farligt over for en forskning og over for en industriel produktion, som man har så få erfaringer med og så få risikovurderinger for, simpelt hen at overlade den slags til ministeren ved bemyndigelsespara-

grafer fremfor at fastsætte ganske klare retningslinjer for, inden for hvilke regler laboratorievirksomheden skal foregå.

Ligeledes mener jeg, det klart burde fremgå af loven, hvilke områder den dækker, og hvilke områder den ikke dækker. Endelig mener jeg, at man på nuværende tidspunkt må sige nej til industriel produktion af organismer, der skal udsættes bevidst i naturen. Der er ingen grund til at sige ja, og det er forbundet med alt for store risici at sige ja på nuværende tidspunkt.

Disse svagheder lider afsnittet om godkendelser og miljøgodkendelser og afsnittet om miljøtilsyn også af. Bestemmelserne er utrolig vage. Som eksempel vil jeg godt nævne § 16 i L 229 – det er i godkendelsesafsnittet – hvori det hedder:

»I forbindelse med meddelelse af godkendelse efter §§ 10–13 kan der fastsættes vilkår, herunder vilkår om egenkontrol . . .«.

Nej, der skal fastsættes vilkår, det er da klart. Det viser erfaringerne fra miljøbeskyttelsesloven jo at der skal, og ikke mindst om egenkontrollen.

Når man så kommer ned til tilsynet, det er kapitel 3, så hedder det i § 18:

»Miljøministeren kan fastsætte regler om tilsyn med, 1) at loven og de regler, der er udstedt efter loven, overholdes, 2) at vilkår fastsat i forbindelse med godkendelser overholdes, og 3) at beslutninger om påbud og forbud efterkommes.«

Det er jo umådelig vagt. Man kunne selvfølgelig sige: ja men en god minister vil naturligvis fastsætte nogle meget stramme regler, nogle meget præcise regler. En dårlig minister vil gøre det modsatte. Men uanset hvad ministeren hedder, i det øjeblik man vedtager en sådan lov, kan det da ikke være rimeligt, at folketinget blot skal overlade den slags til ministeren i troen på, at han eller hun vil forvalte det på bedste vis.

Det hedder ligeledes i stk. 5 i § 19, der også handler om tilsyn:

»Tilsynsmyndigheden kan udtage prøver til nærmere undersøgelse af organismer og celler . . .«.

Jeg troede egentlig, vi var nået dertil, hvor vi var enige om, at netop svaghederne ved det offentlige tilsyn, som det har vist sig under miljøbeskyttelsesloven, ville vi ikke acceptere mere. Nu hedder det, at tilsynet skal